



LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-06- Nr. (1.1.3-141)10-

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. vasario 10 d. nutarimo Nr. 139 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą“ pakeitimo“ projektą (toliau – projektas).

Projekto tikslas – paskirti įgaliotą instituciją atstovauti valstybei kaip atsakovui bendrosios kompetencijos teismuose nagrinėjant bylas dėl turtinės ir neturtinės žalos, atsiradusios dėl paciento sveikatai padarytos žalos, (toliau – žala) atlyginimo.

Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo (toliau – įstatymas) 25 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pacientas ir kiti asmenys, turintys teisę į pacientų sveikatai padarytos žalos (turtinės ir neturtinės) atlyginimą (toliau kartu – pacientas), per 30 dienų nuo tos dienos, kai jie sužinojo ar turėjo sužinoti apie Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos (toliau – Komisija) sprendimą, turi teisę Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą dėl paciento sveikatai padarytos žalos (turtinės ir neturtinės) atlyginimo klausimo nagrinėjimo iš esmės. Šiuo atveju atsakovas byloje yra valstybė, atstovaujama Vyriausybės įgaliotos institucijos.

Siūloma šią funkciją pavesti vykdyti Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK), kadangi:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. 139 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą“ VLK pavesta atlikti įstatymo 24 ir 27 straipsniuose nustatytas Vyriausybės įgaliotos institucijos funkcijas ir veiksmus, t. y. administruoti sąskaitą, kurioje kaupiamos asmens sveikatos priežiūros įstaigų įmokos žalai atlyginti (toliau – sąskaita) (pagal Komisijos sprendimus iš sąskaitos lėšų išmoka žalos atlyginimą pacientams, prižiūri asmens sveikatos priežiūros įmokų į sąskaitą mokėjimą ir išmokėtų lėšų grąžinimą į sąskaitą ir kt.).

VLK, vykdydama šias funkcijas, yra įpareigota užtikrinti, kad sąskaitos lėšos būtų naudojamos teisėtai pagal įstatyme ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. sausio 10 d. įsakyme Nr. V-40 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigų įmokų į sąskaitą, kurioje kaupiamos asmens sveikatos priežiūros įstaigų įmokos žalai, atsiradusiai dėl paciento sveikatai padarytos žalos, atlyginti, mokėjimo, sąskaitos administravimo ir sąskaitos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus. Tai glaudžiai siejasi su atstovavimo valstybei teismuose nagrinėjant bylas dėl žalos atlyginimo funkcija, kadangi VLK, vadovaudamasi Atstovavimo valstybei ir Vyriausybei teismuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 497 „Dėl Atstovavimo valstybei ir Vyriausybei teismuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Atstovavimo valstybei ir Vyriausybei teismuose taisyklės), 12 punktu, teisme turės siekti palankios valstybei pozicijos byloje ir ginti valstybės teises bei įstatymų saugomus interesus (ginti vadovaujantis Komisijos sprendimu iš sąskaitos išmokėtą (arba ne) žalos atlyginimą kaip atitinkančius įstatymo ir kitų jį įgyvendinančių teisės aktų nuostatas).

Be to, pagal Atstovavimo valstybei ir Vyriausybei teismuose taisyklių 13 punktą valstybės atstovas byloje analizuoja reikalavimų pripažinimo, taikaus ginčo užbaigimo tikslingumą ir galimybes. Atsižvelgiant į tai, kaip sąskaitą administruojanti institucija tą geriausiai ir efektyviausiai galėtų padaryti būtent VLK (galėtų įvertinti sąskaitos lėšų kiekį ir priimti sprendimą dėl galimų skirti lėšų taikos sutarčiai ir kt.).

2. VLK vykdydama Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžetą yra įgijusi reikiamos kompetencijos vykdyti panašias funkcijas, t. y. būti ieškove išieškant PSDF biudžetui padarytą žalą iš fizinių asmenų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir ūkio subjektų, taip pat būti atsakove, jei ieškinį dėl sutarčių dėl paslaugų, apmokamų iš PSDF biudžeto, vykdymo pareikia asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (toliau – SSI) 76 straipsnis ir Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) 30 straipsnio 13 punktas įpareigoja VLK vykdyti ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

Nutarimo projekte nurodytai funkcijai pradėti vykdyti VLK reikėtų įsteigti 3 naujas pareigybes. Darbuotojų darbo užmokesčiui per metus reikėtų apie 100 000 eurų. Taip pat reikėtų apie 8 000 eurų 3 darbuotojų darbo vietoms įrengti bei lėšų procesinėms išlaidoms, ekspertams pasitelkti (galbūt ir informacinėms sistemoms tobulinti ar įsigyti). Kol kas nėra aišku, kiek pacientų kreiptųsi į teismą, todėl tiksliai prognozuoti lėšų procesinėms išlaidoms, ekspertų pasitelkimui yra sudėtinga.

Vadovaujantis Atstovavimo valstybei ir Vyriausybei teismuose taisyklių 3.3 papunkčiu ir 8 punktu, VLK atstovauti teisme nagrinėjant žalos atlyginimo klausimus galėtų pasitelkti ir advokatą (jeigu byla sudėtinga, reikia specialių žinių, patyrimo, užsienio valstybių teisės žinių ir kitais atvejais, kai tai būtina siekiant tinkamai ir efektyviai apginti valstybės interesus).

Darbuotojų darbo užmokesčio ir darbo vietų įrengimo išlaidos bus padengiamos iš VLK veiklos išlaidoms apmokėti skirtų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų (atsižvelgiant į tai, kad VLK vadovaujantis SSI 76 straipsniu ir SDĮ 30 straipsnio 13 punktu vykdo ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas funkcijas).

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektas derintas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Lietuvos Respublikos finansų ministerija pastabų neturėjo. Į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos redakcines pastabas atsižvelgta.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija taip pat pateikė pastabą, kad tikslinga keisti ne Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. vasario 10 d. nutarimą Nr. 139 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą“ (toliau – keičiamas nutarimas), o Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 29 d. nutarimą Nr. 1054 „Dėl valstybės ir Vyriausybės atstovo teismuose nustatymo“. Į šią pastabą neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės departamentas 2017 n. vasario 3 d. pasiūlymuose Nr. NV-345 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisėkūros tobulinimo“ nurodė, kad „plėtojant Teisėkūros pagrindų įstatyme numatytus atsakingos teisėkūros principus, vengiant nepagrįstai didelio atskirų teisės aktų skaičiaus, *nuostatos dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant konkretų įstatymą turėtų būti kodifikuojamos pagal įgyvendinamo įstatymo reguliuojamų santykių pobūdį, t. y., dėsamos viename Vyriausybės nutarime*“. Atsižvelgiant į tai, visus įgaliojimus, susijusius su Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu (taip pat ir dėl atstovavimo teisme), siūloma nustatyti viename nutarime – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. vasario 10 d. nutarimo Nr. 139 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą“.

Projektą tiesiogiai rengė Sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus (patarėja, vedėja Martyna Mickė tel. 205 5295, el. paštas martyna.micke@sam.lt) patarėja Aušrinė Storpirstienė (tel. 219 3319, el. paštas ausrine.storpirstiene@sam.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 1 lapas.
2. Projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

Aušrinė Storpirštienė, tel. 219 3319, el. paštas ausrine.storpirstiene@sam.lt